

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Чавҳарова Мучибахон Одиловна дар мавзӯи «Юсуф ва Зулайхо»- и Ховарии Шерозӣ ва муқоисаи он бо достони ҳамноми Абдурахмони Ҷомӣ, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.01.01 - Адабиёти тоҷик пешниҳод шудааст

Эҷоди дostonҳои ишқии романтикӣ дар адабиёти форсии тоҷикӣ таърихи куҳан доранд, ки сюжети қиссаи «Юсуф ва Зулайхо» яке аз чунин асарҳост. Навиштани асарҳои комил доир ба сюжети қиссаи «Юсуф ва Зулайхо» аз садаи X сар шуда, то ибтидои асри XX давом кардааст. Масъалаи омӯзиши муқоисавии дostonҳои ҳамном хеле васеъ ва доманадор аст, ки ин анъана, яъне ба мавзӯву сюжети як асар ҷавоб гуфтан аз асри X шурӯъ шуда, то ибтидои асри XX идома ёфтааст.

Автореферати диссертатсияи Чавҳарова Мучибахон Одиловна дар мавзӯи «Юсуф ва Зулайхо»- и Ховарии Шерозӣ ва муқоисаи он бо достони ҳамноми Абдурахмони Ҷомӣ, бахшида шудааст, ки интиҳоби дурусти мавзӯ, баррасии амиқу таҳқиқи пешинаи он ва масъалагузориҳои муназзами муҳаққиқ аҳамияти илмии онро нишон медиҳад. Муаллифи диссертатсия дар автореферат барои ҳалли масъалаҳои матраҳшаванда омӯзиши илмии мавзӯро ба се боб ва фаслҳои зиёд тақсим кардааст. Дар боби аввал муаллиф муҳтаво, сохтор ва сюжети дostonҳои «Юсуф ва Зулайхо»-и Ховарии Шерозӣ ва Абдурахмони Ҷомиро мавриди пажӯҳиши илмӣ қарор дода, дар ин боб андешаҳои хуби илмӣ баён кардааст.

Боби дуввуми рисола ба омӯзишу таҳлили муқоисавии ғоя ва симоҳои марказии дostonҳои «Юсуф ва Зулайхо»-и Ховарии Шерозӣ ва Абдурахмони Ҷомӣ бахшида шуда, муаллиф дар ин ҷо масъалаҳои ғояи дostonҳои Ховарии Шерозӣ ва Абдурахмони Ҷомӣ, симоҳои марказии достони Ховарии Шерозӣ, симоҳои асосии достони Абдурахмони Ҷомӣ, симоҳои марказии дostonҳои Ховарии Шерозӣ ва Абдурахмони Ҷомиро

таҳлил намудааст, ки дар меҳвари он симоҳои Юсуф ва Зулайхо таҷаллӣ кардааст. Ин ва дигар нуқтаҳои илмӣ дар боби дуҷуми рисола ба хубӣ матраҳ шудаанд.

Боби сеҷуми диссертатсия ба омӯзиши масъалаҳои вежагиҳои услубӣ ва бадеии достонҳои «Юсуф ва Зулайхо»-и Ховарии Шерозӣ ва Абдурахмони Ҷомӣ, мухтаво ва устухонбандии достонҳои ҳамном ва монандиву фарқи онҳо, монандӣ ва фарқ дар чеҳраофаринӣ ва тасвирсозӣ, мавқеи хоб ва руъё дар достонҳои ҳамном, мавқеи мунозира дар достонҳои ҳамном, нома ҳамчун хатти ҳунари дар достонҳои ҳамном баҳшида шуда, муаллиф дар он вежагиҳои услубӣ ва тафовути устухонбандии достонҳои ҳамномро таҳқиқ намуда, мавқеи санъатҳои бадеиро дар онҳо аз нигоҳи илмӣ собит кардааст.

Зарур ба таъкид аст, ки аз нигоҳи илмӣ дуруст истифода кардани сарчашмаҳои илмӣ, концепсияи илмӣ ва асосҳои назариявӣ барои таҳқиқоти амиқи масъалаҳои матраҳшаванда имкон фароҳам овардааст. Муаллиф дар рафти таҳқиқот ба исбот расонидааст, ки устухонбандӣ, чеҳраофаринӣ ва тасвирсозӣ дар достонҳои ҳамноми Ховарии Шерозӣ ва Абдурахмони Ҷомӣ мутафовит ҳастанд.

Дар автореферати диссертатсия ҳамаи марҳилаҳои таҳқиқоти илмӣ нишон дода шуда, хулосаҳои муҳим баён гардидаанд ва аз ин рӯ метавон натиҷаи таҳқиқотро пажӯҳиши илмӣ-амалӣ ҳисобид.

Мақолаҳои ҷопнамуда ва автореферати диссертатсия мундариҷаи таҳқиқоти илмиро ба пуррагӣ инъикос мекунанд, зеро муаллиф андешаҳои худро бо далелу асноди мушаххас баён кардааст.

Автореферати диссертатсия ба забони фасеҳу равони илмӣ навишта шудааст. Аз баррасии автореферати диссертатсия метавон натиҷагирӣ кард, ки он кори анҷомёфтаи илмӣ буда, бартарихи зиёд дорад. Дар қатори бартарихо баъзе камбудихо ба назар расиданд, ки баёни онҳоро зарур меҳисобем:

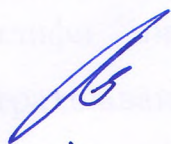
1. Муаллиф дар боби аввал ба масъалаи манбаъ ва сарчашмаҳои дostonҳои «Юсуф ва Зулайхо» бештар аз нигоҳи динӣ тавачҷуҳ кардааст, ҳол он ки ин масъала дар кутуби назарӣ ва адабиётшиносӣ низ матраҳ шудааст.

2. Дар матни автореферат баъзе ғалатҳои имлоӣ ба назар мерасанд (сах, 11, 12), ки ислоҳи онҳо ба манфиати кор хоҳад буд.

Дар маҷмӯъ, камбудии зикршуда арзиши илмии корро ҳаргиз паст намекунанд, зеро муаллиф ҳамаи мақсаду ҳадафҳои дар пеш гузоштаро иҷро кардааст.

Аз ин рӯ, бо боварӣ метавон баён кард, ки диссертатсияи Ҷавҳарова Муҷиббахон Одиловна дар мавзӯи «Юсуф ва Зулайхо»- и Ховарии Шерозӣ ва муқоисаи он бо дostonи ҳамноми Абдурахмони Ҷомӣ, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.01.01 - Адабиёти тоҷик пешниҳод шудааст, бо таҳлили пажӯҳиши хуб ва навгониҳои илмӣ кори анҷомёфта буда, ба талаботи КОА-и Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯст ва муаллифи он сазовори дараҷаи илмии номзоди илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.01.01 - Адабиёти тоҷик мебошад.

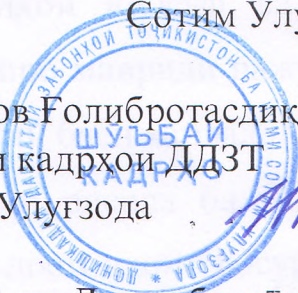
Муқарриз:

Турсунов Ғолиб Абдусобирович,
номзоди илмҳои филологӣ, мудири кафедраи
филологияи Шарқи Наздики ДДЗТ ба номи
Сотим Улуғзода

“Имзои Турсунов Ғолибротасдик мекунам”

Мудири шуъбаи кадрҳои ДДЗТ
ба номи Сотим Улуғзода

Начмуддинов Ш.М.

Нишонӣ: 734019, ш. Душанбе, кӯчаи Муҳаммадиев 17/6.

Тел.: 93 558 18 18

Е-mail: fil-sharq@mail.ru

23.12.2019